

EMANCIPATIE

MANNEN KRIJGEN MEER

Zelfs vrouwen die hetzelfde beroep uitoefenen als mannen verdienen minder. Toch worden vrouwen in hun beloning niet gediscrimineerd

Overal ter wereld hebben vrouwen een lager uurloon dan mannen. In Nederland verdienen werkneemsters gemiddeld genomen 71 procent van het salaris van hun mannelijke collega's. Worden vrouwen gediscrimineerd? Voor de verschillen in beloning tussen mannen en vrouwen zijn andere oorzaken aan te wijzen. Zo blijven vrouwen massaal kiezen voor traditionele vrouwenberoepen als verpleegster, onderwijzeres en secretaresse. Deze beroepen worden niet zo goed betaald als beroepen waar mannen zijn oververtegenwoordigd, zoals ingenieur, manager, chemicus en it'er.

Ook werken vrouwen veel vaker in deeltijd. Meestal gaat het daarbij niet om goedbetaalde functies, zoals manager. Werken in deeltijd betekent ook dat de kansen op promotie kleiner zijn.

Daarmee is nog niet alles verklaard. Sociologe Judith de Ruijter promoveerde vorige week aan de Erasmus Universiteit Rotterdam op onderzoek naar loonverschillen tussen mannen en vrouwen. Ze komt onder meer tot de bevinding dat die verschillen er ook zijn binnen beroepen. Vrouwen blijken 85 procent te verdienen van het loon van mannen met hetzelfde beroep. Bij de berekening van dit percentage corrigeerde De Ruijter voor deeltijd- en voltijdbanen.

Hoe is dit beloningsverschil van 15 procent te verklaren? Op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) concludeert De Ruijter dat 'sekseverschillen in menselijk kapitaal' bijna de helft van de

Voorbestemd voor een laag salaris

verklaring vormen. Dit betekent dat mannen hun beloningsvoorsprong voor een belangrijk deel te danken hebben aan het feit dat ze een betere vooropleiding hebben gevolgd, over meer relevante

ervaring beschikken en meer hebben geïnvesteerd in interne opleidingen.

Wat is de andere helft van de verklaring? De Ruijter deed hier naar geen onderzoek, maar ze heeft wel een idee: 'Als mannen en vrouwen hetzelfde beroep uitoefenen, wil dit niet zeggen dat ze altijd hetzelfde werk doen. Mannen zijn vaak werkzaam in functies die hoger worden gewaardeerd. Zo lopen er op de intensive care van een ziekenhuis meer verplegers rond, terwijl je op de kraamafdeling meer verpleegsters ziet.'

Ook vermoedt De Ruijter dat vrouwen minder snel naar hun baas stappen om salarisverhoging te vragen. Ze verwijst naar Amerikaans onderzoek waarbij een groep vrouwen en mannen

werd gevraagd bepaalde taken te verrichten. Na afloop dienden ze onderling een bedrag te verdelen voor de geleverde prestaties. Vrouwen kenden zichzelf aanmerkelijk lagere beloningen toe dan mannen.

Geen wonder dus dat de in 1994 ingevoerde Algemene wet gelijke behandeling (Awgb) het bestaande beloningsverschil niet heeft weggenomen. Bedoeling van de wet was onder meer dat vrouwen niet langer zouden worden gediscrimineerd in de manier waarop ze worden beloond. De Commissie Gelijke Behandeling die moet toezien op de naleving van de wet, heeft nauwelijks gevallen aangetroffen waarbij de werkgever beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen niet goed kon verklaren.

Het advies van De Ruijter aan vrouwen die ontevreden zijn met hun salaris is dan ook: ga werken in mannenberoepen en -functies, doe het fulltime, zorg ervoor dat zorgtaken tussen man en vrouw gelijk worden verdeeld en durf te onderhandelen over het salaris.

Eric van de Beek

SABOTAGE-ACTIES

Liever geen verandering

Workshop die werknemers leert hoe ze zich kunnen verzetten tegen reorganisaties, stuit op weerstand van leidinggevenden en adviseurs

Ruim de helft van werkend Nederland maakte in 2001 een ingrijpende verandering mee op de werkvloer, blijkt uit onderzoek. Ook dit jaar regent het reorganisaties. Aangezien de economie in het slop zit, is de herstructurering meestal niet zonder reden. Bij slinkende orderportefeuilles zijn werkgevers gedwongen personeel te ontslaan of drastisch hun strategie te wijzigen.

Echter, vooral in veel publieke organisaties wordt al jaren gereorganiseerd zonder dat het personeel het nut ervan inziet. Werknemers in onder meer het onderwijs en de zorg hebben massaal last van 'reorganisatiemoedheid', ontdekte onderzoeker en adviseur Ton Bruining van KPC Groep. Ze zijn cynisch geworden en verzetten zich tegen

Werknemers die de brochure goed hadden gelezen, kwamen bedrogen uit

